Bart Collard: 'Bij vrijheid van meningsuiting hoort ook het recht op misinformatie': boek én mini-symposium op 21 oktober in Amsterdam

Posted on 14 oktober 2023 by Redactie

Boek van de week bij Doorbraak.be:

'*Het Recht op Misinformatie* is de *On Liberty* van de 21ste eeuw.'

In het onlangs verschenen boek *Het Recht op Misinformatie. Waarom de overheid niet moet bepalen wat u mag zien, lezen en horen* behandelt criminoloog en terrorismedeskundige Bart Collard de potentiële gevaren van het aanpakken van misinformatie door overheden.

Misinformatie wordt doorgaans gezien als het verspreiden van onjuiste informatie, waarbij de zender meent dat de verspreidde informatie juist is. Desinformatie – en

daar richt overheidsbeleid zich meestal op – is onjuiste informatie die verspreid is met de intentie om schade toe te brengen. Desinformatie is daarom kwalijker dan misinformatie.

Is de verspreider te goeder of te kwader trouw?

Toch zullen overheden zich in de praktijk richten op misinformatie. Om drie redenen.

In de eerste plaats is de intentie van de verspreider van een bericht moeilijk te achterhalen. Is de *post* bedoeld om schade toe te brengen, als kritische noot, om een vermeende waarheid te verspreiden of speelt er een heel andere reden?

In de tweede plaats, daaraan gerelateerd, is het niet eenvoudig om te achterhalen of de verspreider zelf meent dat de gedeelde informatie waar is of niet. Is hij te goeder of te kwader trouw?

In de derde plaats gaat het overheden bij de bestrijding van des- of misinformatie niet zozeer om de vraag of de verzender van een bericht wil schaden of te kwader trouw is. Het gaat overheden om vermeende onjuistheden, en de inschatting of verspreiding daarvan schade zal veroorzaken.

Willen we een overheid met een waarheidsclaim?

Door misinformatie kunnen mensen verkeerde beslissingen nemen, met gevolgen voor de eigen gezondheid, voor de inhoud van de eigen portemonnee en voor de politiek. Door misinformatie kunnen mensen worden gecanceld of zelfs oorlogen ontstaan. Daarom is het belangrijk dat kinderen op jonge leeftijd leren over dit fenomeen: hoe kun je bepalen of informatie waarschijnlijk (on)juist is?

Het actief bestrijden van misinformatie is echter ook gevaarlijk. Het laten verwijderen van vermeende onjuiste berichten op het internet, het strafbaar stellen van zulke uitingen of het opleggen van *bans* in het publieke online domein, zijn vergaande middelen. Hoe wordt dan bepaald wat misinformatie precies is?

Een overheid die onjuistheden wil bestrijden heeft de pretentie te weten wat juist is. Zo'n overheid maakt een waarheidsclaim. Hoe bepaalt zij welke informatie juist is? En wat als de overheid het bij het onjuiste eind heeft en de waarheid anders blijkt te zijn? Dan heeft zij de wetenschap en de vooruitgang belemmerd en zijn vrijheden

ten onrechte beperkt.

Is de remedie niet erger dan de kwaal?

Burgers hebben niet alleen het recht om vrijuit te spreken en te schrijven. Ze hebben ook het recht om vrijuit te horen en te lezen wat een ander heeft te melden. Zoals de Brits-Amerikaanse publicist Christopher Hitchens ooit zei: aan wie zou *u* het recht willen geven om *voor u* te bepalen wat *u* mag zien of horen?

Dit alles doet de vraag rijzen of bij de aanpak van misinformatie de remedie niet erger is dan de kwaal. Met name de vrijheid van meningsuiting wordt bedreigd wanneer overheden zich actief gaan inzetten om vermeende onwaarheden aan te pakken. De vrijheid van meningsuiting omvat immers óók het verspreiden van misinformatie.

Mini-symposium op 21 oktober in Amsterdam

Over dit boeiende en belangrijke onderwerp gaat op **zaterdag 21 oktober** het mini-symposium 'Het Recht op Misinformatie' in het Polanentheater in Amsterdam. Bijdragen worden geleverd door Syp Wynia, Geerten Waling, Floris van den Berg, Willem Vermaat en auteur Bart Collard.

Uiteraard is er ook de gelegenheid om het boek te laten signeren. De inloop begint om 14.30 uur en het evenement eindigt rond 17.00 uur, na een borrel. De toegang is **gratis**, maar vooraf aanmelden is verplicht en kan via: voorzitter@devrijegedachte.nl. Voor meer informatie: klik hier.

Wilt u ***Het Recht op Misinformatie*** alvast in huis hebben? Koop het boek hier.